

Sygn. akt II CSK 817/16

POSTANOWIENIE

Dnia 30 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z wniosku H. F.

przy uczestnictwie A. M. , H. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w T. oraz
Skarbu Państwa - Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad w W.

o zmianę dotychczasowej służebności drogi koniecznej,
oraz z wniosku H. F.

przy uczestnictwie J. Spółki Akcyjnej w Z.

oraz Skarbu Państwa - Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad
w W.

o zmianę dotychczasowej służebności drogi koniecznej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 maja 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Okręgowego w P.

z dnia 12 kwietnia 2016 r., sygn. akt XV Ca (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i oddala wniosek uczestników o przyznanie kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Wprawdzie skarżący odwołał się do istotnych zagadnień prawnych, niemniej nie występuje ta przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Stosownie do ugruntowanego stanowiska Sądu Najwyższego, istotnym zagadnieniem prawnym jest taki problem jurydyczny, który ma znaczenie dla rozwoju prawa lub stanowi precedens dla rozstrzygnięcia podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04 niepubl.). Powołanie się przez skarżącego na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało. Skarżący powinien też wykazać, że ma ono istotne znaczenie dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl. oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 - 16, poz. 243). Ponadto prawidłowo wyartykułowane zagadnienie musi być sformułowane ogólnie w tym sensie, że nie

może chodzić w nim o sposób rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2004 r., II CZ 94/04, niepubl.).

Wyartykułowane w skardze kasacyjnej kwestie prawne nie odpowiadają powyższym wymaganiom, gdyż nie mają bezpośredniego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, albowiem nie uwzględniają dokonanych przez Sądy *meriti* ustaleń faktycznych, którymi Sąd Najwyższy jest związany (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Przesłanki ustanowienia służebności drogi koniecznej uregulowane są w art. 145 k.c. Nie znajduje odzwierciedlenia w przepisach forsowana przez skarżącego teza jakoby ustalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miało skutkować automatycznym ustanowieniem drogi koniecznej.

Plan zagospodarowania przestrzennego dotyczy przyszłości i nie przesądza o teraźniejszości. Przeprowadzenie drogi koniecznej zależy od oceny potrzeb nieruchomości izolowanej i „możliwości” nieruchomości, która ma być obciążona, a także od interesu społeczno-gospodarczego. Duże znaczenie mają również okoliczności obiektywne, techniczne, gdyż przeprowadzenie drogi koniecznej może być wyłączone albo znacznie utrudnione na skutek zastanego, utrwalonego sposobu zagospodarowania nieruchomości, niekorzystnego ukształtowania terenu albo konfiguracji granic, zarówno naturalnych, jak i geodezyjnych (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2014 r. III CZP 14/14, OSNC 2015 nr 1, poz. 8). Istotna jest także wynikająca z art. 145 § 2 zdanie pierwsze k.c. zasada proporcjonalności, ustawodawca wymaga bowiem, aby przeprowadzenie drogi koniecznej uwzględniało nie tylko potrzeby nieruchomości izolowanej, ale także zakres obciążenia nieruchomości odgradzającej dostęp do drogi publicznej. Ustanowienie więc służebności drogi koniecznej powinno być wynikiem bilansu korzyści i strat wynikających z przeprowadzenia drogi.

Sądy w niniejszej sprawie ustaliły, że na gruncie obecnego zagospodarowania działek istniejąca służebność drogi koniecznej zapewnia wnioskodawcy niezbędny dostęp do drogi publicznej, co ponadto potwierdził biegły geodeta w ramach sporządzonej w sprawie opinii. Planowana przez wnioskodawcę inwestycja nie wymaga szerszego obciążenia służebnością nieruchomości obciążonych, skoro Skarb Państwa Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad

wyraził zgodę na wykorzystanie przez wnioskodawcę dla celów komunikacyjnych pasa drogowego biegnącego wzdłuż drogi krajowej nr [x].

Z tych względów, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

aj